

LO GERONÉS

PERIÒDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1 pesseta trimestre
Fora.	1'25 id. id.
Estranger.	1'50 id. id.

Un número 10 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se 'n donarà compte en lo Setmanar.

Any VI.

Divendres 25 d' Agost de 1899

Núm. 265.

Lo Dret Civil Geroni. - Cartas Obertas

Srs. D. Joan de D. Trias y Giró y D. Marián Bassols.

VIII.

Molt Srs. nostres y benvolguts juriconsults: en l' antecedent carta consignarem y ferem notar qu' en ocasions repetidas s' ha procurat pera la conservació y propagació del dret civil geroni consubstancial de la provincia histórica.

Malgrat à la desidia que regna en certes corporacions de caracter intel·lectual y l' agravant abandono que sempre ha distingit à las corporacions públicas fins las que revesteixen autoritat, pels interessos morals é intel·lectuals de nostre Bisbat y provincia, de que 'ns lamentavam en cartas atrassadas; malgrat aixó, repetim, hi han hagut alguns patricis que s' han desvetllat pera, no sols la divulgació de nostre dret peculiar, sí que han treballat, no essent secundats sempre, de ferm pera la llur conservació y consagració oficial legislativa.

Lo tantas vegadas anomenat y anyorat Degà d' aquet Col·legi d' Advocats lo Dr. D. Manel Viñas, desde la *Revista de Gerona*, com tenim dit, comensà à divulgar lo contingut del cos legal geroni, analisant sas principals rúbriques, y era un dels bells ideals de tota sa vida la publicació del mateix, augmentat ab altres fonts de dret consuetudinari de Gerona. Aquesta tasca comensà à posar en execució imprimint fà uns sis ó set anys en l' estampa d' En Tomás Carreteras d' aquesta ciutat los primers articles en llatí del nostre cos de dret, quinas pristinias probas d' impremta nosaltres haviam vist en son despatx. Obra que sentida y vivissimament es de planyer no hagués continuat y que s' hagin extraviat sos materials entre los papers y m. ss. que deixà aquest il·lustrat juriconsult fervorós devot de las institucions geroninas. Empresa qu' era d' esperar hauria tingut excellent compliment y haguera portat à bon terme donats la erudició y grans coneixements que 'l distingian; y qu' es ben segur deixà interrompuda per la poca salut que tenia en aquets darrers anys, pels quefers innombrables de son bufet y per la debilitat nerviosa que tenia à la vista, ab gran recansa y per dissort de tots els qu' es preocupan del perimbre del Dret de Catalunya. Era tant son amor al dret peculiar de nostre país que en unas conferencias particulars que donà en son domicili sobre 'l dret del Principat, concedia preferent cuydado al estudi del mateix y de las institucions propias de que disfrutém. (1)

Nostre bon amich, l' apreciat historiograf y juriconsult senyor Pella y Forgas ha contribuït à sa difusió en quant als drets locals de la provincia histórica exhumant lo Còdich de Peralada y part de la llegislació d' Ampurias, aixis com à ne la d' aquet darrer hi han contribuït los senyors Balaguer y Botet ab la publicació de ses ordinacions y consueïts.

Essent molts los altres escriptors que ab treballs solts y articles li han pagat son tribut, ajudant poderosament à sa reconstitució, difusió y coneixement (2); que 'l nostre dret propi bé mereix sia vulgarisat per la bondat intrinseca de sas institucions, las quals en nostra modesta preopinió, algunas no sols deuen conservarse en l' Apèndix que 'l legislador aprobi del Dret català com à excepció del nostre territori, sino que podrian ferse extensivas à tot Catalunya y fins à altres regionalitats forals quan se reformi el Còdich civil. Son esperit es ben bé y realment digne de que informi lo sistema d' altres llegislacions peninsulars que sentin necessitats jurídicas consemblants à las de la provincia histórica geronina.

Pero no s' han limitat aquets escriptors y juriconsults, limitant à la propagació y difusió del dret geroni, sino que algunas pocas entitats, honrosas excepcions, han procurat ab ideas eminentment conservadoras pera que fos un fet de reconeixement oficial de sa forsa legal, la consagració definitiva del legislador, sempre que s' ha tractat de la codificació del dret espanyol ó mellor castellà y per lo tant del dret de Catalunya lo qual fatalment y ¿perquè no dirho?

desgraciadament ha tingut que seguir sas vicissituds ab perill de próxima mort que temps hà se li desitja en las esferas governamentals, resplandit aquet desitj en lo criteri que domina de molts anys al Estat espanyol.

En diversas épocas y ocasions distintas s' han pogut ben bé apreciar los desitjos de reintegració pública al dret civil geroni y l' aspiració de reivindicar per ell un lloch dintre lo cos de dret de Catalunya quant sobre aquet s' ha ocupat lo legislador espanyol. Seguint las etapas de la Codificació civil à Espanya, la qual presenta quatre periodos ben definits ó sia desde lo projecte de Còdich anterior al actual de 5 Maig de 1851 fins al R. D. de 2 Febrer de 1880; d' aquet fins al R. D. de 20 Octubre de 1881; de la mateixa fetxa fins al R. D. de 24 Juliol de 1889; arrivant al últim que s' ha plantejat ab lo R. D. de 17 Abril del corrent que ve preparat desde la promulgació del Còdich y s' continuarà fins que sigui una realitat legal l' Apèndix del Dret civil català: pot senyalarse y apreciarse més ó menos constantment l' aspiració individual dels juriconsults geronins ja la cabetura del Col·legi d' Advocats en lo sentit indicat ó en favor de sa cabal conservació.

En el primer periodo, caracterisat per la tendencia del legislador à la unificació general y absoluta, baix la base de l' absorció pel dret castellà, sense atenyer pera res à las llegislacions regionals per aquell tant impropiament batejadas ab el nom de forals; no podem afirmar en concret que 'l Col·legi d' Advocats de nostre ciutat hagués exposat sa voluntat en vista del criteri absurd de la Comissió de Còdichs y del Parlament que feya presumir indefectiblement que 'l que s' alavorava no seria viable, per més que en virtut del article 3er del R. D. de 12 Juny de 1851 pogués ferho, ja que en ell s' obria ample informació sobre la bondat del Còdich. Era fins à cert punt natural aquesta conducta, pensant que si s' excluïa lo dret català menos s' haurian admés las especialitats geroninas y considerant que al predominar tal criteri de no respectarse per res à las llegislacions regionals, feya que la obra legal en projecte, no hagués de passar de tal, com aixis succehí.

Lo R. D. de 2 Febrer de 1880 que representa ó inicia un principi de transacció vers las llegislacions no castellanas, tant dignes de respecte à lo menos, per no dir més, que à l' anomenada comú ó de Castella, obra lo segon periodo de codificació en el qual s' accepta un principi no tant absurd com en el anterior y s' promou una codificació pero coetanea de las llegislacions castellana y regionals. Durant ell fôu quan se plantejà en tot Catalunya la qüestió de la conservació de sas peculiars institucions. Com es natural Gerona no permanesqué callada y feu sentir sa veu per lo Col·legi d' Advocats y per la Econòmica Geronina d' Amichs del País que no portava una vida tant anémica y decandida com avuy avans al contrari plétorica de vida y plena d' iniciatives tal vegada perque no se li havia inficionat la xorca y corrompuda política de partit. Aquesta darrera associació envia ja un seu representant en lo Congrès català de Juriconsults celebrat à Barcelona per aquells temps, en qual oportunitat se procura de fer veure lo dret de Gerona à que fossin respectadas sas particulars institucions. La propia corporació encar que de caracter econòmic, nombrà una Comissió ó Junta de lletrats de la qual fôu nombrat president lo Dr. Viñas, pera tractar de la conservació de nostre dret y organisà una assemblea qual primera sessió se celebrà lo dia 7 de Febrer de 1881, pronunciant son citat president lo discurs d' apertura en lo que com à conclusions proposà las tasques de la mateixa en los següents termes y en aquesta forma: « Tres trabajos, por lo tanto, se ofrecen à la Asamblea. — 1.º Investigación del Derecho Municipal Geronense según las costumbres, que corren compilados en cuadernos manuscritos, y los privilegios otorgados por los Reyes hasta don Felipe V, que existen en el Archivo del Ayuntamiento. — 2.º Crítica del Derecho Municipal y de las instituciones à que hace referencia, conforme à las leyes generales del Principado; à las romanas y canónicas y al proyecto de Código civil. — 3.º Exposición del Derecho Municipal vigente. » (1)

Lo Col·legi d' Advocats, acceptant lo vot del lletral lo propi Dr. Viñas, en lo mateix any 1881 evacuant la consul-

ta de la Diputació barcelonina ó Academia de Bonas Lletras de la propia ciutat, acordà fer una exposició del dret geroni, prévia discussió de cada institució típica ab respecte à llur actualitat y existencia práctica. D' un tros del borrador del dictamen ó vot pel Dr. Viñas trobat entre sos papers hem pogut copiar l' unich fragment que s' en conserva ab el qual se demostra la noble aspiració que animà à n' aquella entitat. Diu aixis lo vot que feu seu la corporació professional: « El que suscribe formulando su voto, debe manifestar lo que sigue. »

« Entiende el infrascrito que no procede discutir si se admite ó no el Real Decreto de 2 de Febrero de 1880, por cuanto no está en nuestras facultades el resolverlo ó no. »

« La índole de la corporación que ha pedido el dictamen exige que éste se haga bajo un punto de vista determinado, ó sea para exponer lo que Gerona tiene como norma de su vida civil, prescindiendo de lo que no tenga con ella relación especial. »

« En este concepto, el trabajo debe presentarse como exposición del Derecho de Gerona en lo que tiene de peculiar y en lo que es común con el resto del Principado. »

« Para ello es necesario exponer el derecho tal y como está constituido en el día de hoy, en cuyo orden puede seguirse el que tenía la Comisión organizadora del Congreso Catalán de juriconsultos. Sobre cada institución se tendrá presente lo peculiar que respecto à la misma haya en Gerona, à cuyo efecto no se procederà à discusión sobre una materia sin que previamente conste lo que existe en el particular. »

« Para responder à este último objeto, se nombrará una Comisión histórica, que investigue los archivos y formule lo conveniente. »

Lo nostre Col·legi coadjuvava à las tasques de la exposició de las institucions civils catalanas que s' encarregà al actual senyor Ministre de Gracia y Justicia, y presentà ademés un ben nutrit y rahonat informe sobre costums geronins al senyor Duran y Bas que tingué ben present al redactar la tan celebrada *Memoria* sobre 'l Dret de Catalunya quina redacció li fôu confiada pel Govern segons lo calendat Real Decret de 2 Febrer de 1880, quan fôu nombrat vocal corresponent de la Comissió general de còdichs, qual informe agrabi segons es de veure en lo final de la introducció que la va fer precedir.

La Diputació de Barcelona, amant de las glorias no sols de la provincia sino de tots los interessos de Catalunya proposà, prévia consulta competent, la publicació de diferents monuments legals del dret del Principat que no eran coneguts pera sa ulterior conservació y entre altres se contenen en els acordats, las costums de Gerona, la ressenya y exposició del *Tantundem* y 'ls drets locals de Besalu, Ampurias, Valls de Ribas y d' Amer. La benemèrita Reyal Academia de Bonas Lletras de la comtal ciutat fou la corporació aludida que ab son autorisat criteri asesorà à la Diputació en extensa comunicació de fetxa 29 de Desembre de 1880, y en quin dictamen hi col·labora entusiastament lo senyor Pella y Forgas respecte als monuments legals que devian veure la pública llum pera que després fossin tinguts en compte pel legislador.

Quina pena sentim al no poguer consignar que la Diputació geronina y 'l Capítol municipal de nostre ciutat al igual que altres corporacions d' ella hagin contribuït com la de Barcelona y 'l Academia referida als treballs practicats pera la conservació de nostre dret peculiar! A quantas consideracions aixó no s' presta y à quants comentaris nos portaria lo volguer afondir en aytal lamentable actitud! Manifestacions son aquestas que ben poch gratas y plausibles han d' esser als que s' preocupan del Dret de la terra y dels grans interessos de la propietat y la familia.

En aquet mateix periodo de la codificació lo venerable mestre de tots y actual Ministre Dr. Duran y Bas procura per sa part ajudar à la exaltació de nostre dret. Preocupant-se aixis mateix de llur conservació, creyent que debian ser portats al Apèndix algunas de sas institucions ho posà en planta, quan en el artículat de son projecte hi dedicà sis articles (1) que s' ocupan de consueïts geronins y fan referencia al *aireobar especial*, *concepte* y *naturalesa del tantum*.

(1) Conferencias que foren esmentadas per casi tots los periodicos de Catalunya y sentadament s' en ocuparen las publicaciones catalanistas.

(2) Véigis los citats en nostre Carta IV.

(1) Discurso pronunciado por el Excelentísimo Sr. D. Manuel Viñas y Grangés, pág. 11. — Gerona. Impr. de Pablo Puigblanquer. — 1881.

(1) Véigis los 71, 81, 88, 89, 156 y 172.

dem, efectes de la mateixa donació, exenció de lluïmes a títol lucratiu i intransmissibilitat de la fadiga y es de suposar fundadament que altres institucions hi haguera incluhit a disposar de més temps pera completar son treball y més si hagués tingut al davant las rúbriques d' En Mieres.

Los resultats del R. D. de 2 Febrer de 1880 foren ben satisfactoris per lo que ajudaren a modificar lo criteri del Govern y de la Comissió general de Códichs. Devant de las lluminosas y extensas Memorias presentadas pels distingits juriconsults que foren nomenats vocals de la mateixa, no s' atreviren a fer depressa y a las palpantas una codificació ab respecte als mateixos drets, que podían presentar un conjunt d' institucions especials tant complertes ó més que las del dret castellà. Contribuí aixó, donchs, a que s' accentués el criteri transaccional y s' deixés per més endavant la codificació dels drets de las regions, acometent no més la del dret castellà.

A n' aquest criteri respongué lo R. D. de 20 Octubre de 1881 per lo que s' disposá la codificació separada y en cap modo simultánea ab la del castellà, nova tendència manifestada en aquesta tercera etapa de la codificació a Espanya. En virtut de la llei de Bases de la mateixa data que 'l Real Decret de 1881, se demaná una informació de todas las corporacions y entitats jurídicas per disposició del article 1.º, a qual informació respongué lo Col·legi de nostre ciutat remarcant l' existència d' un dret propi y l' aspiració de que fos conservat en la sort futura de la legislació catalana.

No podem afirmar de fixo si en el Congrés jurídic celebrat ab el concurs de distingits juriconsults a Barcelona en 1888 durant l' Exposició Universal se tractá més ó menys del dret de Girona, pero tenim antes que aquet era lo propósit d' un dels que hi assistiren, com representant als advocats de nostre ciutat. Després d' aixó vingué lo R. D. de 24 Juliol de 1889 en que s' publicá lo Códich civil 2.ª edició corregit y enmendat ja avans de regir.

Desde allavors comensa lo terme pera elaborar los Apèndixs, periodo que s' ha iniciat ab motiu del R. D. de 17 Abril del corrent en que ha quedat plantejada la qüestió de la Codificació regional en forma de Apèndixs del dret de Catalunya. Alguna indicació s' ha fet, segons tenim entès en lo projecte particular d' Apèndix presentat per l' Acadèmia de Dret de Barcelona sobre institucions geronines. Essent per fi un dels darrers projectes del Dr. Viñas que morí a primers d' any lo presentar una exposició detallada y sistemática del Dret civil geroní a la Comissió general de Códichs, quan lo soptá impensadament la dalla de la Parca arreballantto del carinyo de la familia y del apreci dels amichs. Tenim per ocíos dir que aquestas cartas no tenen altre finalitat, no compleixen altre objecte, ni responen a altre cosa que a condensar aquesta opinió y expressar aquet mateix desitj de conservació que en todas las etapas de la codificació catalana s' ha manifestat; tenint més ó menys motius pera creure que aytal desitj se vegi més digne y genuinament expressat en forma colectiva per qui te autoritat pera ferho y a qui toca verdaderament obrar, com ja ho han fet alguns periodichs y publicacions d' aquesta ciutat y d' altres poblacions de la provincia.

Lo dret civil geroní, no pot anar de mal borràs en mans de la Comissió catalana y molt més essenthi V. V. que tant dignament representan a Girona; seria fer una grossa ofensa a sos individus sols lo suposarho dat lo patriotisme y condicions d' intelligència que a aquella caracteriza. Ben al contrari, tenim la confiança de que nostre dret propi se renovellará, infundintseli bona sava y renaixerá a la nova vida vestit ab les ropalges que haurá teixit la moderna ciencia jurídica, en el Apèndix del dret de Catalunya.

Una aspiració tant constant, manifestada en variadas maneres y en tant diversos ocasions es indubtable ha d' esser tinguda en compte per la Comissió que ab V. V. tant dignament representan tots los interessos jurídichs de Catalunya, que aquesta, es la tradició jurídica catalana al acceptar sempre en son valor las institucions consuetudinarias qu' han informat a tolhom el Dret civil del Principat el qual se podria anomenar per antonomasia *dret de las costums escritas*. Molt més si a n' aixó s' hi ajunta la consideració de son valor intrínsech que tractarém d' apreciar en la que vindrá, valor que feya exclamar al President de la Junta de lletrats de la Económica geronina en el discurs de l' Assamblea de 1881 que en el códich geroní « hi han disposicions tant sabias que, no sols mereixen los honors de la conservació, sino fins ser extesas a altres comarcas. »

Tement abusar de sa amable atenció, com sempre se reitlera de V. V. aff. s. s. q. l. b. l. m.,

JOAN BTA. TORROELLA.

EL CENTRALISME BARCELONÍ

Es costum ja antiga, en nostras enemichs, lo combatrens sovint ab armas de la pitjor llei y arguments sofisticchs sobrats de mala fé. Are es corrent, entre la taifa de detractors del Catalanisme, lo treure a relluhir, per tota oposició al nostre programa, el Sant Christo

gros del centralisme barceloní com un mal gravíssim, com un cranch, més verinós que l' actual madrilenyisme, que s' menjaría el restant de Catalunya el dia que aquesta, per la reivindicació de sa perduda nacionalitat, fos mestressa de si mateixa.

De un centralisme cauriam en un altre, fugint de Scyla ens entregariam a Carybdis, y no hi ha dupte hi perdríem. aniríem més malament. Madrid es forsa lluny, Barcelona es a casa. Madrid viu del pressupost que empobreix a Espanya. Barcelona de sa industria que enriqueix al país. D' aquesta ho hem de temer tot, Barcelona es la nostra enemiga, la madrastra de Catalunya. ¿Quí no s' convens devant d' aquesta lògica?

No hi fa res que Barcelona, que per son amor al treball te vida propia, rica, exuberant, sens necessitar res del Estat que a cada pas l' entrebanca, que sols vol ser lliure, ab son alé fecont animi todas las ciutats y vilas fins de l' última encontrada de Catalunya; aquesta nota maliciosa, aquesta falsa idea de lo que seria Catalunya y de lo que seria Barcelona a dins de Catalunya autónoma, per més que no arrelí, preocupa a molts que desconeguent lo nostre programa, prefereixen la continuació del actual estat de cosas, l' imperi del règimen centralista madrileny elevat a la quinta potencia ab tota sa rècula de mals positius cada dia en alarmant augment, a 'n el centralisme imaginari, impossible, de la activa capital de Catalunya.

Que no vingui la autonomia de Catalunya, diuen los més per ignorancia, los altres per malicia. En tot cas que 'ns donguin la autonomia de la provincia actual (més ó menys modificada en sos limits) repeixen alguns que pretenen es la provincia de Girona (1) una verdadera Nació, distinta de Barcelona y del restant territori catalá, ab llengua, costums, trajos y lleys peculfars y ab miras e interessos diversos y, més que diversos, oposats.

Totas aquestas manifestacions, fins aquí, resultan gayre bé inofensivas, serian una nota cómica més, un medi d' exhibició personal d' algun ilustre postergat. Pero, de quan en quan aquestos petits jacobins se surten de mare y allavoras, ells que tant muts restan devant del centralisme que 'ns doblega, aixecan la veu y no se 'ls pot sentir, cas de pendreho en sério, ab impassibilitat, de tal manera desbarran en sos atachs a Barcelona a la que acusan de una centralisació que no ha exercit may y a la que calumnian, ab felonía, imputantli actes, fets y un egoisme que la verdadera historia no ha admés en cap época de la seva existencia.

Eixa conducta es innoble, per aixó 'ns subleva la calumnia de que s' valen els enemichs del Catalanisme per ferne un arma de guerra ab la que produhir la desunió y l' odi entre 'ls catalans, desunió y odi que denota un estat de rebaixament y de perversió, per sort anormals, la pitjor de las desgracias que pot sufrir una familia y un poble.

Ni són passat ni són present abonan cap prevenció, cap recel envers la primera ciutat de Catalunya (la primera també del Estat espanyol). Lo nostre programa no dona lloch tampoch ni a la més petita sospita ni llunyana d' imposicions de cap mena. Las basas de Manresa, las basas de Reus, las basas de Balaguer, els acorts de las demés assembleas, no otorgan ni a Barcelona ni a cap ciutat ni vila de Catalunya, cap dret, cap privilegi que las pugan fer de millor sort que las altres ni en poch ni en molt. La organizació verament democrática y acomodada a la naturalesa de las cosas que en las basas aprobadas en aqueflas memorables assembleas se promet Catalunya a si mateixa, l' afavoririan de 'n extrem al aitre de son territori sens perjudicar en lo més mínim a cap població catalana y sense que cap se 'n gaudís a expensas d' una altre. ¿En què s' funda donchs aquest rezel?

¿En la unificació de las provincias? Calcada en la naturalesa y en las necessitats de Catalunya y en son esperit democràtic tradicional, la constitució catalana suprimiria la arbitraria divisió actual en quatre provincias per resultar contraria als interessos del país y a son modo de ser, pero no crearia may una provincia única ab un centre únic pera trasladarhi els organismes oficials de las desaparescudas provincias. Res d' exclusivismes; lo nostre programa es altament expansiu. Los pobles, ab sas llibertats municipals serian amos de si mateixos y ab la amplitud de facultats de sos Consells enrobustirían sa avuy esquifida personalitat. Aquest poder municipal seria la basa de la grandesa de Catalunya, la pedra filosofal de sa prosperitat. Las entitats comarcals respondrían a las

(1) No sabem si Tarragona y Lleida tenen també els seus leiders nacionals, separatistas del restant de Catalunya y barceloníobos

necessitats corresponents al grupos de municipis compresos en aquestas petitas divisions geográficas. organismes los més apropiats pera simplificar l' administració y pera portar la descentralisació a son últim grau. D' aquesta manera la capital oficial quedaria reduhida a la representació indispensable pera atendre a las relacions generals e internacionals y encare que fos Barcelona jamay podria donar lloch ni a una sombra de centralisme, per la sencillesa de las funciones corresponents a son poder executiu, puig que les assembleas legislativas ó cossos generals es reunirian anyalment en punts distints que s' fixarian degudament a son temps.

Seria impossible tot centralisme ab la organizació que volém nosaltres pera Catalunya. Ab sa autonomia era el país més lliure de la terra. Ho seria avuy, com ho es la admirable República suissa, per son régimen, el més adequat a la naturalesa y a las necessitats del poble.

Com deixém dit el centralisme barceloní es, ademés d' imaginari, un absurdo, essent impossible dintre l' autonomia radical de Catalunya qu' es a lo qu' aném els catalanistas, tots els qu' estimem y volem lliure a la nacionalitat qu' es la nostra patria, de la mateixa manera que voldriam lliures a todas las nacionalitats de la terra, porque tenen igual dret a la vida que las nacions, més poderoses materialment, que las esclavisan sempre ab brutal egoisme.

Solsament els esperits mesquins critican la gran obra del Catalanisme per medi d' aquest y altres arguments igualment tontos, precisament quan la Catalunya que treballa, y serveix d' espill als demés pobles espanyols, cansada de soportar al pes enorme del centralisme, aburrída per la desconsideració y la ingratitude de la política madrilenya, aclaparada per l' excés d' impostos, avergonyida per l' atrás y la estupidés d' aquest Estat unitari, emganyada pels governs que saquejan al país y encesa de ira y de indignació pels insults y pels escarnis vinguts dels aventurers del centre, se subleva contra la insaciable centralisació d' un régimen que no te cura y enlayra per todas las encontrades de la terra, ben alta, la bandera de la nostra nacionalitat.

R. ROCA Y AUGUET.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Presidida pel Sr. Governador y ab asistencia del Sr. Alcalde y 16 Concejals va obrirse la sessió fent un parlament lo Sr. Governador y un altre l' Alcalde y retirat el primer van pendres los acorts següents:

Aprobar l' acte de la sessió anterior ab protesta del Srs. Portas, Tor, Ciurana, Canet y Bonmatí.

Aprobar la subasta del Teatre per 9 vots contra 8.

Se procedí al nomenament dels individus que han de formar la Junta municipal.

Aprobar un dictamen de la Comissió d' hisenda proposant l' adquisició de materials y la práctica de algunas obras en lo excorador per un total de 128 pessetas.

Aprobar lo dictamen de la Comissió de Foment proposant fer ab urgencia las reparacions necessarias en lo pont de Sant Agustí.

Altre de la Comissió Central sobre el projecte de firas.

Concedir permís d' obras a D. Joan Tapiola, D. Salvador Murtra y D.ª Raymunda Crehuet.

Enclosure en la nómina al carreter del municipi, Joan Canel.

Traure a subasta per un trimestre los grans y pallas pels animals propietat del municipi, celebrantse el dia 25 a las onze del matí baix la presidencia del tinent d' alcalde Sr. Carreras.

AJUNTAMENT. — Sessió del 17 Agost. — (2.ª convocatoria). Presidida per l' Alcalde y ab asistencia de 9 concejals, s' aprobá la acta de la sessió anterior y se prengueren los acorts següents:

Aprobar comptes d' import total 939'99 pessetes.

Se desestimá una instancia de varis revenedors de peix demanant la modificació d' algunas basas del contracte d' arrendament de puestos públichs.

Foren elegits per sorteig individuals de la Junta municipal los senyors següents: Secció 1.ª, D. Joan Gonzalez y D. Narcís Sambola; id. 2.ª, D. Esteve Cot; id. 4.ª, D. Ventura Roig; id. 5.ª, D. Pere Marqués, y id. 6.ª, D. Martí Adroher.

Lo Sr. Pla, va demanar que l' Ajuntament comprés una casa que s' ven y fa cantonada al carrer del Pou Rodó, pera millorar aquell barri. S' acordá estudiar l' assumpto.

L' Alcalde pregá a las Comissions procuressin activar los dictamens.

Diamenge passat se vá reunir a Barcelona lo Consell General de representants de la « Unió Catalanista » al objecte de resoldre sobre 'ls assumptos continguts en la Convocatoria que publicarem en lo darrer número. Presidí la sessió D. Joan J. Permanyer, per enfermetat del president senyor Romani y ausencia del Vispresident senyor Franquesa y Gomis, essintinhi 'ls demés individus de la Junta Permanent y estanthi representades la majoria de les entitats que forman la « Unió. »

Respecta a la demanda d' expulsió d' un soci feta per catorce entitats de la « Unió », llegida una carta del interessat en que manifestava trovarse malalt a l' extranger s' acordá comunicarli que 'l Consell de representants havia vist ab molt disgust la seva conducta y sospendre la resolució fins a la nova Junta que reglamentariament ha de tenir lloch en lo vinent Octubre.

Foren admeses per unanimitat pera entrar a formar part de la « Unió » los periodichs *Lo Pi de las tres branças*, de Berge, y la revista *Gynecologia Catalana*, de Barcelona; las

Associacions Catalunya y Avant. Lo Somateny y Catalunya Autònoma, de Barcelona; Obrera Catalanista, de Manresa; Centre Catalanista, de Mataró, y les Agrupacions Protectoras de la Ensenyansa Catalana, de Barcelona; Gremi de Maestros y mestres manyanos de la mateixa ciutat, y les Catalanistes de Sampedor, Torroella de Montgrí, Ripollet, Borriells y sa Comarca, Ba'arona, Maslloréns, Monistrol de Montserrat, Santa Perpètua de la Moguda, San Quintí de Mediona y Folk-lòrica de Barcelona. S'admeteren ademés maris socis individuals.

Per últim s'acordà excluir de la «Unió» una societat de Sant Pol de Mar, en vista de la petició feta anticipadament per escrit per la Lliga Regional de Manresa y de les explicacions donades en el acte pel representant d'aquesta y per altres dels presents.

S'acordà que 'ls periòdics catalanistes que tinguin suspesa la publicació, excepte en lo cas de suspensió gubernativa, no tindran vot en lo Consell de representants menys aquella subsistexi.

La sessió s'acabà a tres quarts de set del vespre.

— Dimars estigué en la nostre ciutat procedent d'Olot, l'hont benehi la capella dels senyors Vayreda y administrá el Sagrament de la Confirmació, lo Bisbe de Vich y ellet de Barcelona Excm. Dr. Morgades. Sortí'l matí de l'endemà pera Caldes de Malavella ab objecte de visitar en dita estació termal al Sr. Durán y Bas.

— Hem rebut lo número, corresponent al mes de Juliol de la revista de Filadelfia *Praeco Latinus* y'l corresponent al 30 del mateix mes del *Trabajo Nacional*.

— Lo día disset, tingué lloch la repartició de premis del Certamen de l'Escut emporitá de La Bisbal, havent assistit al acte molta y lluhida concurrència, distingintse y essent extraordinariament aplaudits los discursos del President senyor Domenech y Montaner y del individu del Jurat senyor Laporta.

— La falta d'espai nos obliga á dexar pel número vinent la publicació de la comunicació que el Comité Federalista de Barcelona ha dirigit á la Junta Permanent de la «Unió Catalanista».

— La Agrupació Catalanista de Sant Quirse y Montsejuu, va celebrar ab gran éxit lo passat diumenge un meeting de Propaganda.

— S'ha constituït á Roda, prop de Vich, una Agrupació catalanista. La salutem coralment.

— Copiem de *La Renaixensa*:

« Firmada pels socis del Foment Regionalista de Berga s'ha presentat una instància al Alcalde d'aquella població demanant deixi d'imperar lo rutinarisme del castellá en la rotuació pública dels carrers de la ciutat adaptant en son lloch la que 'l sentit comú y la dignitat exigexen que hi figuri ó sia la nostra llengua materna. Sabem que en la darrera sessió celebrada s'aprobá per unanimitat la petició formulada y 's determina la creació d'una comissió composta de tres vehins y tres regidors ab lo fi de realisar lo cambi de las lápidas, per quin motiu aplaudim de veras al capítol municipal de Berga.»

— Lo día 10 del vinent Setembre es lo senyalat pera la inauguració oficial de la Agrupació Catalanista de Tàrraga.

— La Acadèmia Catalanista de la Inmaculada y Sant Lluís Gonzaga, de Barcelona, ha ofert al Dr. Torras y Bages que n'es el president, un magnífich pergami d'estil gòtic policromat fet per l'expert calígraf en F. Flos y Calcat.

— Ha mort á Gerona D. Narcís Prats, degá y president del Collegi de Procuradors, pare y oncle respectivament dels joves advocats D. Narcís Prats y D. Joan B. Tarruella, els quins y demés familia accompanyém en lo sentiment.

— Ha mort á Palamós, havent rebut los Sants Sagraments D. Joaquim Vinardell, persona molt coneguda en la nostre ciutat. Accompanyém á la seva familia en lo sentiment.

SECCIÓ LITERARIA

DISTRACIONS DE 'N DIA

¡Què n'era d'aburrida aquella ciutat, sempre monòtona en sas costums, sense diversions; ni cap classe dels atractius de las grans capitals; fins la companyia dramática que va donar unas quantas funcions, va tenir de fugir casi bé corrent, per no perdrehi diners, d'aquella morta ciutat, deixantla com sempre trista...

Un dia s'omplí de forasters dels pobles de las rodallas: era la professó del Corpus. Y va ser llarga, interminable. Un cop acabada tots fugiren als seus llagarets y masias, contents d'aquella novetat, enlluhernats de tanta lluminaria y colors bonichs dels cobrellits dels balconys y dels trajos del clero y militars, parlant de la Custodia qu'era riquíssima, y de la riquesa que representava, envejantla.

Tot aixó anava discorrent l'Ernest, deplorant la monotonía que sentia caure sobre la ciutat, acabat aquell aconxeixement oficial y de costum cada any, indispensable.

Per casualitat oi pel carrer que al vestre d'aquell mateix dia, en un café bastant arreconat de la ciutat, s'acabá concert un quinteto, que deyan qu'era bó, y ballava una dona guapa, á qui accompanyava son marit ab la guitarra. ¿Hi aniria?... D'una part li repugnava un xich... per alló de professó, religió, y cant y ball, cosas oposadas y que no podia agermanar; pero s'acabá resolgué per anarhi per esbargirse y no entrar tant de sopte á la monòtona vida de sempre. Aixís es que després d'haver sopat, s'hi dirigí passant dels carrers més centríchs, per hont hi havia per terra gineses y 'ls tradicionals paperets, restos de la professó de la tarde, als carrers més solitaris fins al café del concert. Al entrarhi, ja 's vegé contrariat, s'hi vegé casi

sol: pocas eran las taulas ocupadas, tenia l'aspecte dels dias ordinaris; sols lo piano en un recó y 'l tablado pel ball, indicavan lo extraordinari d'aquell dia.

Demaná un café, resolt á esperar. Y va sentirse trist, fret; y al passejar la vista per las taulas desocupadas, qu'eran casi totas ó las més, semblava que se li comunicés la fredor de llurs marbres. Mitj acotá 'l cap, endinsantse 'n reflexions á qu'era sempre propens y que l'embolcallavan en una atmósfera de tristesa, que el dominava...

Passá aixís llarga estona....

Poch á poch aná entrant gent; gent de gorra la més, ab brusa alguns, republicans d'aquell centre que 'n duya 'l titol y prompte s'omplí la sala.

Molts miravan lo tablado desert, ansiosos, evocant tal vegada l'imatge de la dona que ja 's feya esperar massa.

Entrá de sopte sorprendentlos, ab lo seu marit, encantadora jove, d'un rostre ovalat perfet, cabell y ulls negres, brillants ab un xich d'ayre formal que li esqueya; lo vestit era clar, de blanch y rosa, se destacava esplendorosa, brillant entre la concurrència abigarrada: talment ne semblava la reyna...

Després.... lo de sempre en semblants casos; com totas las cantoras y baylaoras, feu delirar al públich cantant ab un sentiment que parlava als sentits y 's filtrava á la sanch, encenentla, ab moviments de presa carnal, y d'un prompte cambiantlos ab vivesa y cert desenfreno que arrebatava....

Al Ernest li vingueren de repent ganas de anarsen, alló no li agradava, y... no 's mogué, restá clavat alguns ratos més, fins que son estat nerviós no pogué aguantar més, y sortí del café en lo precis moment que atronava 'l local una pluja d'aplausos.

Eran las dotze y quart.

Al carrer sentí la diferencia de llur temperatura ab la del café y s'abrigá, posantse á caminar depressa, depressa, ab ganas d'arribar á casa aviat, quan topá al girar cantonada hont hi havia una farmácia, ab un amic de l'infancia, ab en Tonet.

— D'hont vents, Tonet, á aquesta hora?... ¡qué estrany!

— Si, noy, lo de sempre, la germana malalta: mira, are surto d'aquesta farmácia...

— Ho sento, noy, molt: si 't puch servir d'algo y vols que 't vinga....

— Gracias, no; finch l'Agneta, aquella bona vehina que 'm ajuda... Y dispensam si 't deixo tant depressa.

— Sí, noy, ves; celebraré la millora.

— Gracias, Ernest, adeu.

— Adeu, Tonet.

Y reprenqué la marxa á casa seva, pensant ab en Tonet, un bon xicot, pero desgraciad com poch, que mantenía 'l seu pare inútil y mitj beneyt, y la seva germana casi sempre malalta.

¡Alló era un xicot model!

Jo que 'm queixo de falta de distraccions y d'aquesta població morta!... y ell... en Tonet com se distreu....

Y al embocar ab un dels carrers centríchs, torná á trepitjar ginesta que li recordá de nou la professó d'aquell día, y barreiant los pensaments de la professó, del café y en Tonet, se posá de mal humor, renegant de las contradiccions de la vida y de la conducta seva ab las sevas ideas.

ARTHUR GIRBAL BALANDRU.

D'ACTUALITAT

Oh l'affaire! Desde qu'ha comensat lo procés del concell de guerra de Rennes no parlin d'altre cosa.... Hasta las senyoretas y las noyas del camp, 's mostran entusiasmadas. Lo procés de Rennes tindrà 'l dó y la propietat de comourer á tothom y aquí del *tour de force* dels periodistas!.... Jo finch un diari qu'ho descriu molt be, tant las opinions *dreyfusardes* com *antidreyfusardes*, y desafío al més pintat que l'hi planti cara, pero aixó si, també 'n lleigeixo altres sis cada dia. Y es que nossaltes també hi tenim un interés particular: lo general Roget es fill d'aquest pais y aquí va passar sa infantesa y part de la joventut: es un dels generals més instruits y una columna del exercit francés, y en cas de guerra ell ocuparà un dels puestos més importants: es per aixó que cada dia quan arriba 'l correu se forman grupos, ab animals comentaris y hasta 's llegeixen las noticias en veu alta com la febre de noticias qu'hi havia á Espanya quan la guerra ab los Estats Units: pero la cosa es molt grave, cada vegada més y Fransa está colocada ab mala positura. Aquest procés Dreyfus te una trascendencia extraordinaria y convé que 'ls judges se mantinguin fermes: al coronel Jaoust, tothom ja 'l coneix ara á Fransa y á n'en Dreyfus també sinó que 'ls periodistas no están conformes en si lo bigoti d'en Dreyfus es ros, blanquinós ó negre y en aquest punt 'ns quedem ben bé á las foscas. Per ferse carrech de la fressa qu'ha fet l'affaire, s'ha de dir qu'ha ocasional renyinas á mort entre cusins, germans, cunyats y hasta ha desfet matrimonis. Relacions amorosas, somnis daurats en los qu'ell y ella 's feyan enternidors propòsits per quan 's pertanyerian l'un á l'altre, la malehida affaire ab una nit de discutir ó á la tarde de l'hora solemne, han caygut tots per terra.... Y 'ls cops de puny, y las bastonadas y 'ls xiulets, y las ampollas que van enlayre... perque aixó vaig veure jo l'altre dia en un café d'aquesta vila: discutian dos foras-

ters de Bordeaux l'un y de Paris l'altre y la *malheureuse affaire* 'ls va pendre tant al viu que varen arribar á vías de fet: 'ls varem separar y encara 's dirigian esferehidoras miradas l'un al altre.

No, per l'interés de Fransa, nació que tant estimo, desitjo qu'aixó s'acabi aviat: es verdaderament una agonia lenta per 'l pais tal estat de cosas y convé que 's digui la veritat complerta, neta, clara: un general, lo general de La Rocque escriu una carta sobre la qüestió commovedora de veras y en pocas paraulas diu més que si escrigués quinze planas: veyam, veyam que 'n surtirà perque 'n tenim per tot aquest mes d'Agost y potser part de Setembre. Mentrestant Fransa confia en lo coronel Jaoust y companys de tribunal y diu com se diu á l'hora solemne dels desafios: *Allez messieurs!*

F. BOSCH ARMET.

Prats de Molló 13 Agost 99.

CANÇÓ DELS BOIGS

Som boigs: prou que ho sabem;
Som boigs: més farem bitlles.
Los capcigranys llenguts
Ja 'ns poden posar titlles,
Que l'hora arribará
Quan Deu del cel volrá.

Als pobles Deu 'ls mena
Y 'ls porta á salvament,
Als sabís els afolla
Y als boigs els dona esment.
Per çó quan Deu volrá
Lo qu'ha d'esser será.

L'amor á nostra Pàtria
Es lo que 'ns fa esser boigs:
Si avuy ens costa penes
Demá 'ns donará goigs.
Y 'l qu'ha d'esser será,
que res ho aturará.

Si un boig ne pot fer cent
¿Milers quants ne farán?
Fem, donchs, per encabí nshi
La Catalunya gran:
¡Ben gran!
Que res ho aturará
Y 'ls boigs ho hem de lográ.

Genolls flectats en terra,
Bon Deu, vos demaném
Qu'exa gran bogeria
Duri fins que guanyém.
Y 'ls boigs poguem lográ
Lo que 'ls llenguts no volen,
Y 'ls boig poguem lográ
La Pàtria restaurá.

Amén.

UN DE TANTS, Mestre de solfa.

25 Jul. 99.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del dia 19 d'Agost

Especies	Mesures	Pesetes
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	16'50
Mestall	»	13'00
Ordi	»	7'75
Ségol	»	00'00
Civada	»	7'00
Besses	»	12'00
Mill	»	14'00
Panís	»	16'00
Blat de moro	»	13'00
Llobins	»	8'50
Fabes	»	12'50
Fabó	»	13'50
Fassols	»	20'00
Monjetes	»	22'00
Ous	Dotzena	01'10

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Dissapte 26. — St. Ceferí y St. Ximplici.
Diumenge 27. — Lo Puríssim Cor de Maria: St. Joseph de Calasanz.
Dilluns 28. — St. Agustí.
Dimars 29. — La Degollació de St. Joan Baptista y Sta. Sabina.
Dimecres 30. — Sta. Rosa de Lima.
Dijous 31. — St. Ramón Nonat.
Divendres 1. — St. Gil y St. Llop.
Dissapte 2. — St. Antolí y St. Esteve.
Diumenge 3. — Nostra Sra. de la Consolació y N. Sra. de la Cinta, St. Nonito y St. Simón.
Dilluns 4. — St. Cast; Stes. Candia, Rosa de Viterbo y Rosalia.
Dimars 5. — St. Llorens Justiniá y Sta. Obdulia.

Quaranta Hores.

Lo dia 26 á la iglesia de les Capatxines; del 27 al 2 en la de les monjes servites de St. Joseph; del 3 al 5 en la de les Beates.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacíf Torres.
Plassa de la Constitució, 9.

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona á Olot y carretera de Sta. Coloma á Olot y de Gerona á Anglés á 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent á Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich á Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal á Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá á Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Olot. Aguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincallería y mercería. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona á Olot y de Figueras á l' última població.

Blanes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de Malavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. á B. y F. Carretera desde Llagostera. Aguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — Cotxes de abdos establiments á tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols á Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona á Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d' Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d' Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras á Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Carretera de Barcelona á la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Jutjat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' Espanya. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Llibertad.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E. Barangé y fills. — Fábrica de sabó á Gerona, Granollers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguera. — Fabrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camisería y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Salieta y C.^a — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Sucesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decorat de habitacions. Gran varietat de molluras. — Constitució 11.

Academia de Bellas Arts pera senyorelas. Directora D.ª Carme Riera, Plassa del Correu, 9, botiga. Casa del capellá de las Germanetas dels pobres.

Camilo Fontbernat y Roure. — Cirugiá. — Especialista en malalties dels peus. — Progrés, 23, perruquería.

Hostalrich. — 39 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. y carretera fins á Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal á Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona á Fransa. Banys de la Mercé. (Aguas sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona á Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona á Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras á id. y á Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes, y carretera fins á Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras á Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós y carretera de Gerona á Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tranvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins á Gerona: carreteras á Gerona y á Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera á a estació de Hostalrich y á Vich. Aguas ácido carbenicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. á B. y F.) y carreteras á Gerona, Olot y Barcelona. Aguas termals.

Torroella de Montgrí. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estartit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursións al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyas de segurs sobre la vida reunidas
Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL **15.000.000** DE PESETAS.
Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235,908'05 pts.
Capitalas assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Proviucia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas. — Narcis Boadas

DENTÍFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiénich y poderós antiséptic per evitar las caries y demás enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tónico neurasténic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tánic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tánic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son á basse de Jerez y Malaga legitims

De venda á casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Ametller)

Cort-Real, 4. — Girona

LO GERUNDIÉS

PERIÓDICH PORTA-VEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Llibertat 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona...	1 pesseta trimestre	Estranger...	1'50 pesseta trimestre
Port...	1'25 id.	Un número sol...	0'10 id.

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa.	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll.	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.